

Становлення багатопартійності в південних регіонах України в роки незалежності

Політика завжди була відповідальною і складною ланкою в державній розбудові, а особливо в такій як Україна. Починаючи з моменту проголошення незалежності України 24 серпня 1991 року, в Верховну Раду «увійшли» нові політики і поняття про нову незалежну політику, яка мала покращити становище країни. В 1991 році більшість членів комуністичної партії дуже швидко «змінили колір» своїх партійних мандатів і поглядів.

Утворення політичних партій відбувалося двома шляхами. Перший - це була самоорганізація знизу (до таких партій можливо віднести Народний Рух України), а другий - це конструювання політичної організації з гори (прикладом може слугувати Соціал-Демократична Партія України об'єднана [2, с 23-24]).

Розвиток багатопартійності в Україні можна поділити на декілька етапів. Перший етап охоплює 1989 - 1991 роки - період офіційного оформлення багатопартійності, формування перших національних рухів і партій. Другий період охоплює 1992 - 1994 роки - намагання сформувати основні ідеологічні напрямки розробки політичних програм, усвідомлення ролі партій в державно - владній діяльності. Третій етап охоплює 1994 -1998 роки - період ідейного та організаційного самовизначення партій, пошуку місця в політичній системі суспільстві. В цей же час відбувається зміцнення вже сформованих політичних партій. Починається вдосконалення виборчого законодавства. Основними його джерелами є Конституція України, Закони України: "Про вибори Президента України" у редакції від 24 лютого 1994 р., "Про вибори народних депутатів України" від 24 вересня 1997 р., "Про вибори депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів" від 14 січня 1998р. Четвертому етапу, який охоплює 1998 – 2002 роки - притаманне подвоєння кількості партій. На

п'ятому етапі 2002 – 2004 роки - партії чітко розмежовуються на провладні і опозиційні, характерним стало зближення президента з провладними партіями при офіційній безпартійності президента[2,с. 25-26]

У період від 1991 до 2004 років для значної частини Українських партій характерна була відсутність чіткої ідеології. Загалом, якщо на початку 1993 року в Україні було зареєстровано 18 партій, то в 1998 році – вже 54, а на кінець наступного року - 74 партії[1,с 524]. Але більшість партій являли собою штучні утворення, які діяли не як політичні організації, а як групи підтримки одного з політичних лідерів країни, функціонерів, бізнесменів або фінансово – промислових груп. Партійну думку здебільш визначали не глибокі соціально-економічні інтереси країни, а волі і міркування лідерів цієї країни. Регіонам тенденції розповсюдження партій передавалися швидкими темпами.

В Миколаєві від 1993 до 1999 року були зареєстровані осередки таких партій : «Соціалістична партія України», « Республіканська партія», «Ліберальна партія України», «Соціал-демократична партія України», партія «Соціал – демократичний Союз», «Віче», «Прогресивна соціалістична партія України», об'єднання «Громада», «Соціал-демократична партія України (об'єднана)», Селянська партія України[4].

В Херсонському регіоні за цей період - Селянська партія України, Конгрес Українських Націоналістів, Народний Рух України, Християнсько-демократична партія України, Соціалістична партія України, Українська Республіканська партія “Собор”, Ліберальна партія України, Всеукраїнське політичне об'єднання “Державна самостійність України”, Демократична партія України, Народно-Демократична партія, Аграрна Партія України, Українська селянська демократична партія, Всеукраїнське об'єднання «Громада», Соціал-демократична партія України (об'єднання), партія Національно-економічного розвитку України, Українська партія Справедливості – Союзу ветеранів, інвалідів, чорнобильців, афганців, Слов'янська партія, Прогресивна Соціалістична партія України, партія “Реформи і порядок”, партія Мусульман

України, Українська соціал-демократична партія, партія “Демократичний Союз” [5].

В Одеському регіоні були такі партії - Соціалістична партія України, Слов'янська партія, Соціал-Демократична партія України, Демократична партія України, Народний Рух України, Конгрес Українських Націоналістів, Селянська партія України, Ліберальна партія України, Християнсько-демократична партія України, Народна Партія України, Соціал-Демократична партія України (об'єднання), Прогресивна соціалістична партія України, Народно-демократична партія, Всеукраїнське об'єднання "Громада", Партія Християнський-Демократичний союз, партія Національно-економічного розвитку України, Всеукраїнська партія трудящих, Партія Мусульман України, Партія “Реформи і порядок”, Єдиний Центр, Партія “Віче”, Українська соціал - демократична партія[6].

Отже, можемо побачити, що деякі партії активно розвивалися і мали свої осередки в південних регіонах нашої країни. Але не дивлячись на чисельне зростання партій, соціальне опитування 1998 року показало, що лише 7,7 % респондентів бажали бути членом якоїсь партії[1,с 525]. Важливим недоліком політичних партій на місцях була їхня малочисельність і непопулярність.

30 серпня 1991 року комуністичну партію було заборонено, тому в перші роки незалежності Української політики потужно диктувала свої умови Соціалістична партія України. Але КПУ потужно увірвалася на політичну арену вже 19 червня 1993 року, коли провела своє перше засідання в Донбасі, де офіційно була відновлена. Проте цим двом партіям активно протистояли – Народний Рух України, Українська народна партія та інші. І з кожним наступним роком партій з'являлося все більше. Південний регіон мало в чому відрізнявся від загальнодержавних тенденцій розвитку політичної свідомості громадян, та зростання кількості політичних партій.

В 90-х роках ХХ століття в Україні склалася тенденція до швидких і часом помилкових політичних рішень. Породження «строкатості» партій було одним

з перших показників того, як саме планується розвивати в подальшому нашу країну – швидко, хаотично і в інтересах деяких фінансово промислових груп.

Отож партійна система України, зокрема в її південному регіоні, почала набувати рис багатопартійності відразу після 24 серпня 1991 року і до 2004 року, проте реально вона трансформується і до теперішнього часу.

Список використаної літератури :

1. Петровський В.В., Радченко Л.О., Семененко В.І. Історія України: Неупереджений погляд.– Х., 2008 – 608 с.
2. Лещенко В. М. Особливості становлення української багатопартійності в умовах суспільної трансформації // Стратегічні процеси. – 2009.- № 1 (10).- С.22-28.
3. Павленко І. А. Ідеологічні трансформації провідних політичних партій України // Стратегічні процеси. – 2008.- № 1 (6).- С.13-19.
4. Відомості, щодо зареєстрованих у встановленому законом порядку місцевих організацій політичних партій в Україні Миколаївським міським управлінням юстиції // <http://www.gorsovet.mk.ua/politics/parties.ua>
5. Реєстр структурних утворень політичних партій зареєстрованих Головним управлінням юстиції в Одеській області// [http://just.odessa.gov.ua/reestr /guy/reestr_part_guy.htm](http://just.odessa.gov.ua/reestr/guy/reestr_part_guy.htm)
6. Перелік обласних організацій політичних партій Херсонщини за станом на 01 травня 2003 року // <http://in.online.kherson.ua/polit.htm>

Робота присвячена становленню багатопартійності в Україні та південному регіону в роки незалежності. Описується період 1991- 1999 років в якому саме відбувалося становлення політичних партій. Наводяться деякі порівняльні данні що до партій в південному регіоні.

Work is devoted becoming of multi-party in Ukraine and South region in the years of independence. The period of 1991- of 1999 is described which becoming of political parties was in. The some comparative over are brought information that to parties in the South region.